

Best Practice |

กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม

2560-2561

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

Best Practice กลุ่มอาชีพงานเกษตรกรรม
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี
สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

.....

1. ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย ตั้งอยู่เลขที่ ๔๕/๔๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลบางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี รหัสไปรษณีย์ ๑๑๑๓๐ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โทรศัพท์ ๐-๒๔๔๖-๐๓๕๓ โทรสาร ๐-๒๔๔๖-๐๔๑๔ e-mail: - website: www.ssbk.ac.th เปิดสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เนื้อที่ ๖ ไร่ ๒ งาน

เปิดทำการสอนเมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๔ สอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เป็นโรงเรียนประจำ จัดการศึกษาให้กับเด็กด้อยโอกาส ๑๐ ประเภท ประกอบด้วยเด็กถูกบังคับให้ขายแรงงานหรือแรงงานเด็ก เด็กเร่ร่อน เด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศหรือโสเภณี เด็กที่ถูกทอดทิ้ง/กำพร้า เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ เด็กยากจน(มากเป็นพิเศษ) เด็กในชนกลุ่มน้อย เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับ ยาเสพติด เด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์หรือโรคติดต่อร้ายแรงที่สังคมรังเกียจ และเด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ประวัติโรงเรียนโดยย่อ

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวยเป็นโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ประจำเขตการศึกษา ๑ เปิดทำการสอนในระดับชั้นประถมศึกษา ถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แบบสหศึกษาประเภทประจำ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ในเนื้อที่ของวัดลุ่มคงคาราม ตำบลบางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ริมฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยา ใกล้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ห่างจากตัวจังหวัดนนทบุรีประมาณ ๑๐ กิโลเมตร (ทางรถยนต์) ได้รับการอนุมัติจัดตั้งวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๐๓ เปิดทำการสอนครั้งแรก ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๐๔

วัตถุประสงค์แรกเริ่มของการจัดตั้งโรงเรียนต่างจากโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แห่งอื่น ๆ เพราะเป็นโรงเรียนที่รับเฉพาะเด็กชาวเรือที่เร่ร่อนขาดโอกาสศึกษาเล่าเรียน เนื่องจากต้องติดตามบิดามารดา ประกอบอาชีพในการรับจ้างบรรทุกสินค้าทางเรือหรือรับจ้างลากจูงในลำน้ำเจ้าพระยา ซึ่งอยู่ไม่เป็นที่แน่นอน

โรงเรียนตั้งขึ้นด้วยความเห็นชอบของ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ณ อยุธยา รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงศึกษาธิการในสมัยนั้น ได้เดินทางมาเยี่ยม โรงเรียนประชาบาลวัดลุ่ม ท่านเห็นว่าบริเวณวัดลุ่มคองคารามซึ่งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาเหมาะสมที่จะตั้งโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เพื่อรับบุตรหลานของชาวเรือ จึงปรึกษากับท่านพระครูนนทกิจสุนทร เจ้าอาวาสวัดลุ่มคองคาราม ท่านเห็นชอบด้วย และสนับสนุนโดยกรุณา มอบที่ดินของวัด เนื้อที่ ๖ ไร่ ๒ งาน เพื่อจัดตั้งโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย โรงเรียนได้เปิดทำการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๐๔ เป็นต้นมา ปัจจุบันชาวเรือลดน้อยลง โรงเรียนจึงได้รับเด็กด้อยโอกาสอื่น ๆ เข้าเรียนด้วย ได้แก่ เด็กที่ถูกทอดทิ้ง เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ เด็กยากจน (มากเป็นพิเศษ) เด็กในชนกลุ่มน้อย เด็กถูกบังคับให้ขายแรงงาน เด็กเร่ร่อน เด็กในสถานพินิจ เด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ โรคติดต่อร้ายแรง เด็กอยู่ในธุรกิจบริการทางเพศ เด็กที่มีปัญหายาเสพติด นักเรียนในโครงการเสมอภาคพัฒนาชีวิต

ตราประจำโรงเรียน

เสมา	หมายถึง	การจัดการศึกษา
ธรรมจักร	หมายถึง	คุณธรรม
ตรีเพชร	หมายถึง	พระราชบัญญัติการศึกษา
พังงาเรือ	หมายถึง	ลูกชาวเรือ
ปรัชญาของโรงเรียน	น้ำใจสูง รักก้าวหน้า สามัคคี มีความเพียร ยึดสัจธรรม	
คติพจน์ของโรงเรียน	ปัญญา นรานุ รตน ปัญญาคือรัตนะของนรชน	
คำขวัญของโรงเรียน	พ่อแม่รักลูกดังดวงจิต ครูก็รักและห่วงศิษย์ดังดวงใจ	
อักษรย่อ	ศส.บ	
ต้นไม้ประจำโรงเรียน	ต้นราชพฤกษ์	
สีประจำโรงเรียน	น้ำตาล – เหลือง	
	สีน้ำตาลหมายถึง	ความเข้มแข็ง อดทน
	สีเหลือง หมายถึง	คุณธรรมความดี

ภารกิจสถานศึกษา

เขตบริการที่บริการรับนักเรียน

1. กรุงเทพมหานครทุกเขต
2. จังหวัดนนทบุรี , ปทุมธานี , สมุทรปราการ , สมุทรสาคร และนครปฐมทุกอำเภอ

ข้อมูลจำนวนนักเรียน ๓ ปีซ้อนหลัง

ปีการศึกษา	ระดับชั้น			รวมทั้งสิ้น	เพิ่ม-ลด
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย		
๒๕๕๙	๑๕๐	๑๔๐	๓๐	๓๒๐	-๙.๘๖
๒๕๖๐	๑๔๑	๑๒๗	๓๐	๒๙๘	-๖.๘๘
๒๕๖๑	๑๓๕	๑๑๑	๒๖	๒๗๒	-๘.๗๒

ข้อมูลนักเรียน (ข้อมูล ณ มิถุนายน ๒๕๖๑)

จำนวนนักเรียนในเขตพื้นที่บริการทั้งสิ้น ๒๗๒ คน

จำนวนนักเรียนในโรงเรียนทั้งสิ้น ๒๗๒ คน จำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน

ระดับชั้นเรียน	จำนวนห้อง	เพศ		รวม	เฉลี่ยต่อห้อง
		ชาย	หญิง		
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ประถมศึกษา					
ประถมศึกษาปีที่ ๑	๑	๑๒	๖	๑๘	๒๓
ประถมศึกษาปีที่ ๒	๑	๑๒	๘	๒๐	
ประถมศึกษาปีที่ ๓	๑	๘	๗	๑๕	
ประถมศึกษาปีที่ ๔	๑	๑๑	๖	๑๗	
ประถมศึกษาปีที่ ๕	๑	๒๐	๑๑	๓๑	
ประถมศึกษาปีที่ ๖	๑	๑๘	๑๖	๓๔	
รวมประถมศึกษา	๖	๘๑	๕๔	๑๓๕	
การศึกษาขั้นพื้นฐาน มัธยมศึกษาตอนต้น					
มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๒	๒๙	๒๓	๕๒	๑๙
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๒	๑๘	๑๖	๓๔	
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๒	๑๔	๑๑	๒๕	
รวมมัธยมศึกษาตอนต้น	๖	๖๑	๕๐	๑๑๑	
การศึกษาขั้นพื้นฐาน มัธยมศึกษาตอนปลาย					
มัธยมศึกษาปีที่ ๔	๑	๒	๗	๙	๗
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	๑	๖	๕	๑๑	

ระดับชั้นเรียน	จำนวนห้อง	เพศ		รวม	เฉลี่ยต่อห้อง
		ชาย	หญิง		
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๑	๔	๒	๖	
รวมมัธยมศึกษาตอนปลาย	๓	๑๒	๑๔	๒๖	
รวมทั้งสิ้น	๑๕	๑๕๔	๑๑๘	๒๗๒	

ข้อมูลผู้บริหาร

ชื่อ-สกุล นายเชาวลิต รนขาว ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย กำกับดูแลงานกลุ่มบริหารงบประมาณและแผนงาน

วุฒิการศึกษาสูงสุด ศป.บ. (ดุริยางค์ไทย) โทรศัพท์ ๐๘๗-๙๑๔-๓๕๒๐ e-mail :

rchawalit10@gmail.com

ข้อมูลข้าราชการครู (ข้อมูล ณ ธันวาคม ๒๕๖๑)

ตำแหน่ง	เพศ		การศึกษา		รวม
	ชาย	หญิง	ป.ตรี	ป.โท	
รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ	๑	๐	๑	๐	๑
ครู คศ.๓	๕	๑๐	๑๑	๔	๑๕
ครู คศ.๒	๓	๓	๕	๑	๖
ครู คศ.๑	๐	๒	๑	๑	๒
ครูผู้ช่วย	๕	๗	๑๑	๑	๑๒
รวม	๑๔	๒๒	๒๙	๗	๓๖

ข้อมูลลูกจ้างประจำ (ข้อมูล ณ ธันวาคม ๒๕๖๑)

ตำแหน่ง	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
พนักงานบริการ	๐	๑	๑
ช่างไฟฟ้า/ประปา	๑	๐	๑
พนักงานพิมพ์	๐	๑	๑
รวมทั้งสิ้น	๑	๒	๓

ข้อมูลลูกจ้างชั่วคราว (ข้อมูล ณ ธันวาคม ๒๕๖๑)

ตำแหน่ง	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ครูธุรการ (ค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงานให้ราชการ)	๐	๑	๑
จ้างเหมาบริการ	๒	๒	๔
พี่เลี้ยงเด็กพิการ (ค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงานให้ราชการ)	๒	๒	๔
ครูอัตราจ้าง (งบประมาณกองทุนพัฒนาชีวิต)	๐	๐	๐

รวม	๔	๕	๙
-----	---	---	---

2. ชื่อผลงานที่เป็น Best Practice

อาชีพเกษตรกรรม

3. ขั้นตอนการดำเนินการในรูปแบบ PDCA

3.1 ขั้นตอนการวางแผน (P)

3.1.1 ศึกษาสภาพปัญหา และวิเคราะห์ข้อมูลของโรงเรียนอย่างมีส่วนร่วมของครู ผู้เรียน และชุมชน โดยการจัดเวทีประชาคม เพื่อนำมาวางแผนจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพบริบท ศักยภาพของชุมชน ปัญหา และความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน

3.1.2 วิเคราะห์งานตามบทบาทหน้าที่ และวิเคราะห์ความสอดคล้องที่เกี่ยวข้อง เช่น ยุทธศาสตร์ และ จุดเน้นการดำเนินงานของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ วิทยาลัยฯ พันธกิจ ระบบประกันคุณภาพสถานศึกษา ฯลฯ ซึ่ง จากการวิเคราะห์งาน จะเห็นได้ว่า เป็นงานตามบทบาทหน้าที่ของครู ที่จะต้องจัดการเรียนรายวิชาอาชีพเพื่อการมีงานทำเพื่อพัฒนาอาชีพให้กับนักเรียนในโรงเรียน โดยต้องมีความสอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ความต้องการและศักยภาพของแต่ละพื้นที่

3.1.3 ค้นหา Best Practice โดยพิจารณาประเด็น ดังนี้ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภารกิจโดยตรงของบทบาทหน้าที่ สนองนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำในกลุ่ม อาชีพเกษตรกรรม คหกรรม อุตสาหกรรม ความคิดสร้างสรรค์และ พาณิชยกรรมและบริการ ที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ความต้องการและศักยภาพของแต่ละพื้นที่ มีผลผลิตความสำเร็จเพิ่มขึ้น สามารถนำไปใช้เป็นมาตรฐานการทำงานต่อไปได้ มีการพัฒนาปรับปรุงต่อไปจากการพิจารณาประเด็นต่างๆ ดังกล่าว เพื่อค้นหา Best Practice ในการจัดกิจกรรมที่ สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย พบว่า นักเรียนมีความสนใจและเล็งเอาความถนัดที่ตนเองสนใจเป็นอาชีพเพื่อความต้องการ และเป็นการดำเนินงานที่สนองนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ จึงได้วางแผนเพื่อดำเนินการตามบทบาทภารกิจ ดังนี้

1) ครู ผู้เรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการวางแผนและออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ โดยการประชุมร่วมกันเพื่อวางแผนการดำเนินงาน ชี้แจงวัตถุประสงค์ ผลที่ผู้ร่วมกิจกรรมจะได้รับ ทำให้มีผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 15 คน

2) ศึกษาเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตรอาชีพเพื่อการมีงานทำ จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ และวางแผน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน และวิทยากร

3) ครูและผู้เรียนร่วมกันกำหนดทิศทางการดำเนินงาน และทำข้อตกลง คือ ต้องมีการจัดทำ บัญชี รายรับ รายจ่าย ของกลุ่ม และกำไรที่ได้จากการขายสินค้าต้องมีการปันผลให้กับสมาชิก กลุ่ม และ นำบางส่วนเป็นทุนหมุนเวียนในการส่งเสริมอาชีพต่อไป

4) นำข้อมูลจากการวิเคราะห์และพิจารณาในข้อ 1 – 3 มากำหนดกรอบการดำเนินงานที่ พิจารณาแล้ว ว่าเป็นแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) โดยดำเนินการ ดังนี้

- 1) กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ
- 2) กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ
- 3) กำหนดวิธีดำเนินการ
- 4) กำหนดวิธีการประเมินผลและเครื่องมือการประเมินผล

3.2 ขั้นตอนการปฏิบัติ (D)

1) จัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพเพื่อการมีงานทำ โดยให้ความรู้เรื่อง เกษตรกรรม ตั้งแต่การ เตรียมพื้นที่ปลูก การเพาะปลูกและเก็บผลผลิตเพื่อการจำหน่าย การบรรจุหีบห่อ โดยการอธิบาย จากใบ ความรู้เกี่ยวกับเกษตร การสาธิตการทำ และเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงจนเข้าใจและชำนาญ เน้นการ ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ความสะอาดของส่วนผสมที่ใช้ วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยและ ตรงความต้องการของผู้ซื้อ โดยมีการจำหน่ายในโรงเรียน

2) ให้ความรู้เรื่องการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายของกลุ่ม โดยมีครู เป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำ

3.3 ขั้นตอนการตรวจสอบ (C)

1) ประเมินผลงานการเกษตร โดยครู ประเมิน จากการปฏิบัติจริง คุณภาพของผลิตภัณฑ์ และ ประเมินความรู้ ความเข้าใจจากการ สอบปากเปล่า

2) โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย ได้มีนิเทศติดตามการจกการเรียนการสอนวิชาอาชีพ เพื่อการมีงานทำ เพื่อติดตาม ประเมินการจัด กิจกรรม และครู ได้มีการติดตามการดำเนินงาน โดยการ ใช้ แบบติดตามผู้เรียนและการทำเชิงประจักษ์

3) สรุปผลการดำเนินโครงการที่ได้จากการติดตามนักเรียนหลังเรียนจบวิชาอาชีพเพื่อการมีงาน ทำ เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา นำเสนอผลการจัดกิจกรรม และจุดที่ควรพัฒนา รวมทั้งข้อเสนอแนะ และ จัดทำรายงาน เพื่อนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) วิชาอาชีพเพื่อการมีงานทำ

4) เผยแพร่ผลงานแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) วิชาอาชีพเพื่อการมีงานทำ โดยการนำเสนอ ผลงาน ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุม โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวยและสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน จัดกิจกรรมครั้งต่อไป

3.4 ขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (A)

ข้อเสนอแนะของนักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง มาปรับปรุงรูปแบบ และวิธีการดำเนินงานการสอนอาชีพเพื่อการมีงานทำ เพื่อเผยแพร่ให้โรงเรียนอื่นที่มีสภาพบริบทเหมือนหรือใกล้เคียงกัน ได้นำไปปรับใช้ในการจัดกิจกรรม ส่งเสริมอาชีพต่อไป

4 ปัญหาอุปสรรคที่พบระหว่างการดำเนินการ และแนวทางแก้ไข

4.1 ปัญหา อุปสรรค

- สถานที่ห้องปฏิบัติการเล็กเกินไปทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปได้อย่างไม่สะดวก
- วัสดุ อุปกรณ์ มีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

4.2 แนวทางแก้ไข

- จัดหาวิธีการและรูปแบบใหม่ในการทำเกษตรเชิงบูรณาการ
- จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนของครูและวิทยากร

5 ผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียนและนักเรียน

5.1 ผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน

- โรงเรียนมีการพัฒนานวัตกรรมทางด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาความสามารถด้านอาชีพนักเรียนให้เต็มตามศักยภาพรอบด้าน
- โรงเรียนได้รับรางวัลต่าง ๆ จากการแข่งขันกิจกรรมทางวิชาการ
- ฝ่ายบริหารและคณะครูให้ความสำคัญในการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาอาชีพเพื่อการมีงานทำ

5.2 ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

- นักเรียนสามารถนำความรู้และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้
- นักเรียนได้รับความรู้ทักษะและประสบการณ์ในอาชีพที่ตนเองเลือก
- นักเรียนได้รู้จักขั้นตอนการวางแผนและการแก้ไขปัญหาในการแก้ไขการปฏิบัติงาน

6 ช่องทางการจำหน่ายผลผลิตและการประชาสัมพันธ์

- ประชาสัมพันธ์ทาง ตลาดนัด ป้ายประชาสัมพันธ์
- นำเสนอผลงานของตนเองและแจกเอกสารแนะนำผู้เข้าร่วมประชุม
- เผยแพร่ผลงานให้แก่เพื่อนครูในโรงเรียนและโรงเรียนกลุ่มเครือข่าย และผู้มาศึกษาดูงานจากจังหวัด

ต่าง ๆ

7. แนวทางการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความยั่งยืน

- นักเรียนได้มีการฝึกทักษะด้านอาชีพเกษตรเพาะปลูกจนเกิดความชำนาญและสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปประยุกต์ใช้ในการเรียนและการดำรงชีวิต

8. ปัจจัยต่อความสำเร็จ

- ฝ่ายบริหารและคณะครูให้ความสำคัญในการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาอาชีพเพื่อการมีงานทำ(เกษตรกรรม)
- ได้รับความร่วมมือจากคณะครูและนักเรียนในการดำเนินการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาอาชีพเพื่อการมีงานทำ(เกษตรกรรม)

9. ภาพกิจกรรม 4 – 5 ภาพ

